

Plan för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Tallgårdens förskola
plan gällande för 2019

Om Tallgårdens förskola

Förskolan består av två spår och varje spår består av tre avdelningar; yngre-, mellan- och äldre barn. I spåren arbetar pedagogerna nära varandra för att ge barnen möjlighet att lära känna både barn och pedagoger på avdelningen de så småningom ska vandra vidare till.

Avdelningarnas miljöer är utformade för att möta varje barns behov och intressen, samt utmana dem på den nivå de befinner sig.

Vi arbetar för att främja god kost och hälsa hos varje barn och all mat serveras i vår restaurang. Barnen bjuds mat från bufféer och får därigenom stort inflytande över sin måltid, samt lockas att prova nya spännande smaker.

Förskolan är belägen i ett mångkulturellt område och språkande sammanhang och miljöer genomsyrar verksamheten. Vi tror på barns inneboende kraft och vilja att kommunicera. Kommunikation kan göras på många olika vis och i vår ateljé erbjuds barnen, att tillsammans med en ateljérista, upptäcka nya sätt att uttrycka sig.

Vår verksamhetskultur har sin grund i det kompetenta barnet, det relationella lärandet och vi inspireras av Reggio Emilias filosofi. På Tallgårdens förskola ska alla, liten som stor, få uppleva sig själva vara sitt allra bästa jag. Vårt ansvar är att skapa goda pedagogiska miljöer som är utmanande, ger stora möjligheter till barns inflytande, tar vara på barnens kreativitet och leds av medforskande pedagoger.

Vårt kunskaps- och värdegrundsmål för i år lyder:

“Vi arbetar för att möjliggöra barns identitetsutveckling genom att skapa förutsättningar för barnen att uppleva sig förstå och bli förstådda.”

Riktlinjer

På Tallgårdens förskola ska alla känna sig välkomna och lika värda. Vi ser olikheter som en tillgång och ingen ska bli utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. På förskolan har all personal ett gemensamt ansvar i att arbeta för ett gott klimat på förskolan. I denna plan finns sammanställt hur vi arbetar för att säkerställa allas goda miljö.

Arbetet mot kränkande behandling och diskriminering

Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier regleras i skollagen (2010:800) och diskrimineringslagen (2008:567). Varje förskola och familjedaghem ska ha ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Arbetet ska bestå av förebyggande åtgärder och främjande aktiviteter för att barnen inte ska bli utsatta för kränkningar, diskriminering eller trakasserier. Om personalen ändå får reda på att ett barn kan ha blivit utsatt för kränkningar, diskriminering eller trakasserier så är personalen skyldiga att anmäla det till förskolechefen. Förskolechefen är sedan skyldig att utreda vad som hänt samt sätta in eventuella åtgärder för att det inte ska hända igen.

Vanliga begrepp

Diskriminering: Diskriminering innebär att någon vuxen missgynnar eller behandlar ett barn sämre än något annat barn. Diskrimineringen ska vara kopplad till någon av de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier: Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har en koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Både personal och andra barn kan utsätta ett barn för trakasserier.

Sexuella trakasserier: Sexuella trakasserier är kränkande behandling av sexuell natur. Både personal och andra barn kan utsätta ett barn för sexuella trakasserier.

Kränkande behandling: Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet men som inte har en koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan exempelvis vara slag, knuffar, elaka kommentarer eller utfrysning. Både personal och andra barn kan utsätta ett barn för kränkande behandling. För att något ska vara kränkande behandling enligt skollagen måste det ha en annan koppling till förskolans/familjedaghemmets verksamhet.

Mobbning: Ordet mobbning finns inte med i skollagen eller diskrimineringslagen men det betyder att ett barn blir utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av en eller flera personer vid flera olika tillfällen.

Utvärdering av föregående års arbete mot kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier

Planen för likabehandling har inneburit att likabehandlingsfrågor har lyfts fram i förskolans dagliga arbete men också i det systematiska kvalitetsarbetet. Vi har under året gått igenom diskrimineringsgrunderna på APT (Arbetsplatsträff där alla pedagoger deltar) och arbetat med dem i vår SKA-grupp, utvecklingsgrupp för systematiskt kvalitetsarbete. Föregående års nya rutiner för hur våra vikarier och vfu-studenter får ta del av planen har fungerat väl och planens innehåll förekommer nu oftare i samtal. Dock är det fortfarande tydligt att innehållet i planen behöver lyftas oftare och en utmaning är att göra den till ett mer levande dokument i verksamheten, samt inkludera alla vuxna som rör sig inom förskolan. Planen upprättas kalenderårsvis istället för läsårsvis eftersom det är gynnsamt för barnen att vi gör kartläggningen varje hösttermin. Arbetet med att bekanta barnen med våra olika ansikten med känslouttryck och bilder som stöd, underlättar vårt arbete med kartläggningen. Bilderna är nu välkända för barnen och används dagligen som stöd för kommunikation. I utvärderingen blev det tydligt att vi behöver arbeta än mer systematiskt med våra förebyggande åtgärder. Det kan vi göra genom att formulera strategier kring dem i vårt målarbete. Utvärderingen visar även att film som dokumentationsform varit gynnsam i vårt förebyggande och främjande arbete för att öka pedagogernas medvetenhet kring sitt förhållningssätt.

Kartläggning av risker

Vi använder oss av följande kartläggningsrutiner för att förebygga uppkomst av kränkande behandling.

Barn

- Barnintervjuer
- Dagliga observationer och samtal med barnen för att fånga eller se mönster

Personal

- Trygghetsvandring i ute och inommiljön
- Spårvandring med särskilda fokusområden
- Utvärdering av föregående års plan

- Vikarier och studenter informeras om arbetet för diskriminering och kränkande behandling samt om vårt förhållningssätt mot barn, föräldrar och personal
- Kontinuerliga samtal i arbetslagen kring diskrimineringsgrunderna.

Föräldrar

- Föräldramöte en gång per termin
- Utvecklingssamtal minst en gång per år
- Brukarenkät
- Familjeaktiviteter

Organisation

- Aj och Oj anmälningar
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Systematiskt kvalitetsarbete

Kartläggning

På Tallgårdens förskola utförs under hösten en kartläggning genom barnintervjuer och observationer. De frågor vi undersöker är: Vilka uttrycksformer vi erbjuder i våra miljöer, samt vilka uttrycksformer och lärmiljöer barnen trivs i. Genom att undersöka dessa områden får vi förhoppningsvis även syn på motsatsen, vilket vi nedan beskriver som risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Kartläggningen sker genom progression mellan avdelningarna.

På Glitter: Bildmaterial som stöd för observation.

På Silver: Intervjuform med bildmaterial som stöd samt klagörande frågor kring relationer.

På Guld: Intervjuform med bildmaterial som stöd samt klagörande och fördjupande frågor kring relationer.

Vi använder oss av samma bildmaterial på hela enheten.

Resultat och analys av kartläggningen

Genom intervjuer och observationer har vi funnit gemensamma riskfaktorer för trakasserier, diskriminering och kränkande behandling på förskolan. Det blir tydligt att det finns miljöer och situationer som barnen inte känner sig bekväma i och som de helst undviker.

I intervjuer synliggörs att förskolans gård, som är en stor gemensam lärmiljö, är en av dessa miljöer. Att vara *UTE* upplevs negativt. Det

påtalas att det är kallt, att barnen inte vet vad de ska göra, att de är ute länge, att saknad efter föräldrar väcks och bland de yngsta tolkar vi genom observationer att det under eftermiddagarna kan finnas en otrygghet då "egen" pedagog inte finns nära.

I tamburen ser vi genom observationer och intervjuer att det kan upplevas trångt med många barn på samma yta samt att barn här kan känna sig osäkra i mötet med barn de inte känner så väl. Det är också en miljö med många dörrar, en plats för avsked till föräldrarna, vilket kan innebära en ytterligare känslighet i vistelsen där.

Intervjuer visar även att toaletterna är en plats som flera barn ser som negativ. Anledningarna till detta skiftar och sägs till exempel bero på dörrar som lätt går igen, att barnen inte känner sig bekväma med att ropa på hjälp och att de hellre går hemma. Det finns även flera barn som har svårt att sätta ord på vad som inte känns bra men som tydligt visar på sina känslor för platsen.

Det framkommer även att de yngre barnen visar missnöje mot att andra barn bestämmer och ger dem mer hjälp än vad de behöver och vill ha. Vi behöver arbeta med att vi frågar varandra först, innan en erbjuder sin hjälp, sätter sig tätt intill eller går förbi i mellanmålskön.

Det finns även en hierarki bland en del barn, där det exempelvis uttalas att en inte längre kan leka med en kamrat om barnet självt går på Guld- och kamraten på en Silveravdelning. Det blir ett sätt att använda kommentarer för att exkludera andra ur sociala samspel utifrån normer som ålder, kön och kropp.

Dels i observationer, dels i intervjuer har det framkommit att en del barn har visat rädsla för andra barn och för varandra. Vi ser även en risk i att det finns barn som får stå till svars för mycket av det som händer på avdelningen, gentemot kamrater men även föräldrar. De riskerar att utpekas som ansvariga även för saker de inte varit del av eller rår över. Vi behöver lyfta hur vi arbetar med förhållningssätt och konflikthantering med alla som vistas i verksamheten (föräldrar och alla olika yrkesgrupper.) Uppmärksamma hur vi arbetar med lågaffektivt bemötande.

I intervjuerna ser vi att det finns barn som uttrycker att de inte vill vara med i sammanhang/aktiviteter då de upplever sig inte kunna, exempelvis i tamburen och i skapande verksamhet. Vi behöver då titta på vad det gör med ett barn att uppleva sig inte kunna, både vad gäller uttrycksformer men även i tambursituationen. Yttre krav, inre krav? Är kraven för högt ställda? Ser vi det som ok att barnen väljer bort en aktivitet?

Förebyggande åtgärder i arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Förhållningssätt i verksamheten

Ska förebygga följande risk: Att barn kan uppleva att deras funktioner inte är tillräckliga. Vi behöver skapa sammanhang för gemensamma reflekterande samtal utifrån film som dokumentationsverktyg av verksamheten.

Säkerställa barns trygghet

Ska förebygga följande risk: Att barnen känner sig otrygga i våra lärmiljöer och med varandra. Vi behöver säkerställa att barn i olika åldrar känner sig trygga tillsammans, samt se över våra rutiner för hur vi introducerar verksamheten för barnen och familjer. Trygga relationer med familjer är en förutsättning för barns trygghet.

Socialt samspel utifrån makt och normer

Ska förebygga följande risk: Att inte alla barn upplever sig ha rätt att bestämma över sig själva, samt kränkande behandling. Vi ser ett behov av gemensam fortbildning inom normkritik för att öka våra kunskaper och kunna utveckla ett normkritiskt förhållningssätt genom att bryta ner begrepp och granska vår verksamhet för att öka medvetenheten hos alla pedagoger.

Förskolechef och samtliga pedagoger ansvarar för att åtgärderna genomförs.

Främjande aktiviteter

Pedagogers och övrig personals förhållningssätt är det allra viktigaste verktyget för att främja likabehandling på förskolan. Ett lågaffektivt bemötande behöver råda i mötet med barn, dels för att förebygga konflikter dels som verktyg vid redan uppkomna konfliktsituationer. Det gemensamma förhållningssättet utgår från vetenskap, förskolans styrdokument och den beprövade erfarenheten som är formulerad i Tallgårdens verksamhetskultur. Alla vuxna är goda förebilder och sprider ett gott klimat på förskolan. Genom att alltid ta barnen och deras frågor och funderingar på allvar skapar vi förtroende mellan barn och vuxna. Ansvar för att skapa goda relationer ligger på samtliga vuxna. Demokratiska värden ska prägla pedagogernas förhållningssätt. Vi strävar

efter att skapa motivation och en lust att lära som blir till en drivkraft hos barnen så att de kan uppleva inflytande över sina läroprocesser.

Pedagogerna arbetar aktivt med att skapa goda samtalstillfällen under dagen, bland annat genom att arbeta med barnen i olika grupsammansättningar. Pedagogerna ansvarar för att allas behov blir tillgodosedda.

Vi arbetar för en god kommunikation mellan förskola och hem och pedagogerna skapar utrymme för goda möjligheter till samtal i vardagen för att bygga och stärka relationer.

Tallgårdens förskola är en förskola med stor mångfald och pedagogerna arbetar för att lära av och med barn och föräldrar om deras erfarenheter och kunskaper. Förskolans ateljérista arbetar för att barnen på skapande torget får upptäcka, pröva och använda en rik mängd skapande material och på så sätt få möjlighet att möta många olika uttrycksformer. Därigenom får barnen möjlighet att utveckla fler av sina språk under sin tid på förskolan. Detta är ett led i att främja och utveckla varje barns kommunikativa och språkliga förmåga.

Förskolan arbetar för att lägga grunden till goda hälso- och kostvanor genom att mötas kring maten och genom lustfyllda samtal skapa en god atmosfär och inspireras att prova nya smaker med alla sinnen.

Pedagogerna arbetar nära barnen och finns med dem i deras lekar och samtal. De fångar upp saker som händer och sägs samt bekräftar barnens känslor. Pedagogerna är nyfikna och medkännande vuxna som alltid står upp för barnen och stöttar vid konfliktlösning. Barnen ges tid att berätta om sin upplevelse av händelsen för varandra och därefter ges de stöd i att finna en lösning som känns bra för samtliga inblandade. I vårt arbete tar vi hjälp av förskolans stödteam som genom handledning arbetar främjande med dessa frågor.

I samtliga miljöer och kring allt material är pedagogernas förhållningssätt oerhört viktigt för att säkerställa allas rätt att uttrycka sig utan att någon annan kommer till skada.

Våra tamburer välkomnar våra familjer på ett likvärdigt sätt genom att de är utformade på liknande sätt. Detta ska bidra till ökad medvetenhet om förskolans uppdrag, öka relationsskapandet och ge en trygghet hos våra familjer samt bidra till att underlätta introduktionen av nya familjer och när barnen vandrar vidare mellan avdelningarna i spåret.

I vår utemiljö erbjuder vi ett brett utbud av material och miljöer så att barnen ska få möjlighet att dela in sig i mindre grupper tillsammans med närvarande och medupptäckande pedagoger, bli utmanade och därigenom få möjlighet att känna trygghet och uppleva glädjen i att leka

och lära tillsammans. Vi har även tagit tillvara kunskaperna kring förhållningssättet som vi utarbetat i våra gemensamma restauranger och gjort det gällande även ute på gården.

Kartläggningen med barnen går hand i hand med vårt systematiska kvalitetsarbete och mot vårt verksamhetsmål och sker i progression efter yngre-, mellan- och äldre barn som vi utgår ifrån i hela organisationen.

För att säkerställa att vi arbetar mer systematiskt med våra främjande åtgärder kring vårt förhållningssätt, väljer vi att dokumentera genom filmning att utgå ifrån vid reflektion.

Rutiner vid misstanke om kränkande behandling, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier

Om du misstänker att något barn är utsatt för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier så kan du kontakta någon personal på förskolan eller familjedaghemmet. All personal har skyldighet att anmäla misstänkta kränkningar, diskriminering och trakasserier till förskolechefen. Förskolechefen är skyldig att anmäla misstanken till huvudmannen (ansvarig nämnd i Härryda kommun). Förskolechefen och personalen är sedan skyldiga att utreda de misstänkta kränkningarna, diskrimineringen eller trakasserierna. Om utredningen visar att ett barn är eller har blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering så är förskolechefen tillsammans med personalen skyldiga att göra något för att det inte ska hända igen.